

Not: Meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonu gibi umuma açık yerler ile alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin; örgün eğitim kurumları, özel öğretim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları, anaokulları ile kreş ve gündüz bakımevlerinden, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması gerektiği hk.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/622.02/165611
Konu : Görüş (Mesafe Şartı - Kreş)

10/03/2020

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ... Valiliğinin (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde kayıtlı ... tarihli ve ... sayılı yazınızda, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile "*Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılması*" başlıklı 32'nci maddenin altıncı fıkrasının birinci cümlesinin değiştirilerek "*...meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonu gibi umuma açık yerler ile alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin; örgün öğretim kurumları, özel eğitim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları ile anaokullarından kapıdan kapıya en az 100 metre uzaklıkta bulunması zorunludur.*" hükmü uygulamaya konulduktan sonra Yönetmelik'te "kreş" ibaresi bulunmamasından bahisle umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ruhsatlandırılma işlemlerinde 100 metre mesafe şartının aranıp aranmayacağı hususunda tereddüde düşüldüğü belirtilmiş olup konuya ilişkin Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 24/05/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'nun 3 üncü maddesinin (f) bendinin (3) numaralı alt bendinde "*Kreş ve Gündüz Bakımevleri*"; 0 - 6 yaş grubundaki çocukların bakımlarını gerçekleştirmek, bedensel ve ruhsal sağlıklarını korumak ve geliştirmek ve bu çocuklara temel değer ve alışkanlıkları kazandırmak amacıyla kurulan (...) ⁽⁴⁾ ve yatılı olmayan sosyal hizmet kuruluşlarını," ifade eder denilmektedir.

14/06/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun ikinci kısmının birinci bölümünün "*Örgün ve yaygın eğitim*" başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrası "*Örgün eğitim, okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.*" hükmünü,

İkinci bölümünün "A) Okul öncesi eğitim" ana başlığı altındaki "Kapsam" başlıklı 19 uncu maddesi "*Okul öncesi eğitimi, mecburi ilköğrenim çağına gelmemiş çocukların eğitimini kapsar.*

Bu eğitim isteğe bağlıdır." hükmünü,

"Amaç ve görevler" başlıklı 20 nci maddesi "*Okul öncesi eğitiminin amaç ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak,*

1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak;

2. Onları ilk öğretime hazırlamak;

3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak;

4. Çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır." hükmünü,

"Kuruluş" başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrası "*Okul öncesi eğitim kurumları, bağımsız anaokulları olarak kurulabileceği gibi, gerekli görülen yerlerde ilköğretim okuluna bağlı anasınıfları halinde veya ilgili diğer öğretim kurumlarına bağlı uygulama sınıfları olarak da açılabilir.*" hükmünü,

“B) İlköğretim” ana başlığı altındaki “Kapsam” başlıklı 22 nci maddesi “Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.” hükmünü amirdir.

8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 2 nci maddesinde “...b) Kurum: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, özel eğitim okulları ile çeşitli kursları, özel öğretim kurslarını, uzaktan öğretim yapan kuruluşları,

c) Okul: Özel eğitim, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim ile Bakanlıkça dönüşüm programına alınan kurumlardan 2018-2019 eğitim-öğretim yılının sonuna kadar faaliyetleri devam eden ortaöğretim özel okulları,” ifade eder denilmekte olup, 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası “Meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur.” hükmünü içermektedir.

Öte yandan Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik’in “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde “...

f) Gündüz bakımevi: 25-66 aylık çocuklara hizmet veren kuruluşu,

...

h) Kreş: 0-24 aylık çocuklara hizmet veren kuruluşu,

i) Kuruluş: Gerçek kişilere veya özel hukuk tüzel kişilerine ait, 2828 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin 3 numaralı alt bendindeki tanıma uygun olarak görevini yerine getiren, 0-66 aylık çocukların gelişim, bakım, korunma ve beslenmelerini sağlayan kreş ve gündüz bakımevleri ile; 6-12 yaş grubu çocukların boş zamanlarını uygun program düzenleyerek değerlendiren ve bu suretle bakım ve korunmalarını sağlayan çocuk kulüplerini,

...” ifade eder denilmekte olup 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendi “Binanın trafik emniyetinin olduğuna ve alkollü içki tüketilen ve satılan yerler ve genel ahlâk kurallarına uygun olmayan mekânların varsa bahçe kapıları, yoksa bina kapıları ile arasında, en az 100 metre mesafe bulunduğu dair, il veya ilçe emniyet müdürlüğünden alınacak rapor” hükmünü,

15 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi “Kuruluş ile meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri ve benzeri umuma açık yerler, alkollü içki satılan yerler ile genel ahlak kurallarına uygun olmayan mekânların varsa bahçe kapıları, yoksa bina kapıları arasında en az 100 metre mesafe bulunması zorunludur. Binaların birden fazla kapısı varsa en yakın kapı esas alınır.” hükmünü taşımaktadır.

05/01/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nun 3 üncü maddesi “Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.” hükmünü,

6 ncı maddesinin (b) bendi “İsteğe bağlı olanlar:

(1) Okul öncesi eğitim kurumları,

(2) Tamamlayıcı sınıflar ve kurslar.” hükmünü,

13 üncü maddesinin birinci fıkrası “Okul öncesi kurumlarında mecburi öğrenim çağına gelmemiş olan çocuklar eğitilir.” hükmünü,

61 inci maddesi “Okul binalarının sağlık, eğitim-öğretim ve ulaşım bakımından elverişli bir mahalde olması göz önünde bulundurulur.

Meyhane, kahvehane, kiraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin, okul binalarından kapıdan kapıya en az 100 metre uzaklıkta bulunması zorunludur.

Turizmin yoğun olduğu yörelerdeki okulların tatil olduğu dönemlerde yukarıda belirtilen işyerleri ile okullar arasında 100 metre şartı aranmaz.” hükmünü içermektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı (g) bendi "*Kurum: Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaokul, ortaöğretim yabancı, azınlık ve özel eğitim (...) okulları, milletlerarası özel öğretim kurumları, çeşitli kursları, özel öğretim kursları, sosyal etkinlik merkezleri, özel ulaştırma hizmetleri mesleki eğitim ve geliştirme kursları, uzaktan öğretim yapan kuruluşları, motorlu taşıt sürücülerini kursları iş makineleri sürücü eğitim kursları, hizmet içi eğitim merkezleri, (...) özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, mesleki eğitim merkezleri ile benzeri özel öğretim kurumlarını,*" ifade eder denilmekte olup, 6 ncı maddesinin birinci fıkrası "*Yapılan müraacaatın; 5 inci maddenin ikinci fıkrasında, sosyal etkinlik merkezlerinde ise 5 inci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen şartlara, kurum açılacak binanın ve bölümlerinin kurumun türüne göre Genel Müdürlükçe belirlenerek internet sayfasında yayınlanan standartlara, 3/4/2004 tarihli ve 25422 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Umuma Açık Yerler ve İçkili Yerler ile Resmî veya Özel Öğretim Kurumları Arasındaki Uzaklıkların Belirlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek üzere il millî eğitim müdürlüğünce beş iş günü içinde, maarif müfettişi/il veya ilçe millî eğitim şube müdürü/eğitim uzmanı/araştırmacılarından en az iki kişi görevlendirilir...*" hükmünü içermektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 2 nci maddesi "*Bu Yönetmelik, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel, okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumlarının görev ve işleyişine ilişkin usul ve esasları kapsar.*" hükmünü,

4 üncü maddesinin (a) bendi "*Anaokulu: Eylül ayı sonu itibarıyla 36-68 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okulu,*", (b) bendi "*Ana sınıfı: Eylül ayı sonu itibarıyla 57-68 aylık çocukların eğitimi amacıyla örgün eğitim ve hayat boyu öğrenme kurumları bünyesinde açılan sınıfı,*" ve (1) bendi "*Okul öncesi eğitim kurumu: Okul öncesi eğitim çağı çocuklarına eğitim veren anaokulu, ana sınıfı ile uygulama sınıfını,*" hükmünü amir olup 11 inci maddesinde kayıt yaşına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Diğer taraftan Umuma Açık Yerler ve İçkili Yerler ile Resmî veya Özel Öğretim Kurumları Arasındaki Uzaklıkların Belirlenmesine Dair Yönetmelik'in 5 inci maddesi "*Umuma açık yerler ve içkili yerler ile okul binaları arasında kapıdan kapıya en az 100 metre uzaklığın bulunması zorunludur. Umuma açık yerler ve içkili yerler ile özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ve okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumlarının aynı binada bulunmaması zorunludur.*" hükmünü haizdir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde "*Umuma açık istirahat ve eğlence yeri: Kişilerin tek tek veya toplu olarak eğlenmesi, dinlenmesi veya konaklaması için açılan otel, motel, pansiyon, kamping ve benzeri konaklama yerleri; gazino, pavyon, meyhane, bar, birahane, içkili lokanta, taverna ve benzeri içkili yerler; sinema, kahvehane ve kıraathaneler; kumar ve kazanç kastı olmamak şartıyla adı ne olursa olsun bilgi ve maharet artırıcı veya zeka geliştirici nitelikteki elektronik oyun alet ve makinelerinin, video ve televizyon oyunlarının içerisinde bulunduğu elektronik oyun yerleri; internet salonları, lunaparklar, sirkler ve benzeri yerleri,*" ifade eder denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi "*Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinden meyhane, bar, kahvehane, kıraathane, elektronik oyun merkezi ile açıkta alkollü içki satılan işyerlerinin okul, yurt, mabet bina ve tesislerine mevzuatın öngördüğü uzaklıkta bulunması,*" hükmünü,

32 nci maddesinin altıncı fıkrası "*Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonu gibi umuma açık yerler ile alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin; örgün eğitim kurumları, özel öğretim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları ile anaokullarından, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması zorunludur. Özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ile okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları için bu zorunluluk aranmaz. Ancak söz konusu özel öğretim kurumlarıyla yukarıda belirtilen türdeki işyerleri aynı binada bulunamaz.*" hükmünü,

34 üncü maddesinin birinci fıkrası “*Meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri gibi umuma açık yerler ile açık alkollü içki satılan yerlerin açılmasına izin verilirken mesafe ölçümünde, bina ve tesislerin varsa bahçe kapıları, yoksa bina kapıları; kapıların birden fazla olması durumunda en yakını esas alınır. Yüz metre uzaklığın ölçümünde, mevcut cadde ve sokaklar üzerinden yaya yolu kullanılarak, yaya kurallarına göre gidilebilecek en kısa mesafe dikkate alınır. Bu tür yerlerin açılmasına izin verilirken, o yerin en az yüz metre civarında okul bulunup bulunmadığının yanı sıra bu işyerlerinin özel eğitime muhtaç bireylerin devam ettikleri öğretim kurumları ve okullar dışındaki diğer özel öğretim kurumları ile aynı binada olup olmadığı ve içkili yer bölgesinde bulunup bulunmadığı yetkili idarelerce tespit edilir.*” hükmünü içermektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde; meyhane, kahvehane, kıraathane, bar, elektronik oyun merkezleri, internet salonu gibi umuma açık yerler ile alkollü içkilerin açık olarak satışının yapıldığı yerlerin; örgün eğitim kurumları, özel öğretim kursları, yükseköğretim hariç öğrenci yurtları, anaokulları ile kreş ve gündüz bakımevlerinden, kapıdan kapıya en az yüz metre uzaklıkta bulunması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür